

קונטרס

דֶּרֶךְ אֱמוּנָה

יגלה נוראות נפלאות בדרכי האמונה הקדושה, ואיך שקל
היהדות וקיום האדם ברוחני ובגשמי תלוי בזה, ואשרי
המחזיק את עצמו באמונה פשוטה בעתים הללו, ויזכה
לרב טוב הגנוז והצפון.

★

בנוי ומיסד על-פי דברי
רבנו הקדוש והגורא, אור הגנוז והצפון,
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו
רבי **נחמן מברסלב**, זכותו יגן עלינו.

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו
הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אנים ליה
רבי **נתן מברסלב**, זכותו יגן עלינו,
ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים, ומאמרי
חכמינו הקדושים, זכרונם לברכה,
מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

★

הוכא לךפוס
על-ידי חסידי ברסלב
עיה"ק ירושלים תרכב"א

וְאָמַר מוֹהֲרָא"ש נ"י: עֵקֶר
הַתְּשׁוּבָה הִיא — שְׂיֻזָּה
לְאִמּוּנָה, כִּי כָל יְהוּדֵי הוּא חֵלֶק
אֶלּוֹק מִמַּעַל, אֲךָ מֵרֵב הַעֲוֹנוֹת
נִסְתָּרַת מִמֶּנּוּ הָאֱלֹקוֹת, וְכֹל מֵה
שֵׁשׁ עָלְיוֹ יוֹתֵר קִלְפוֹת, יוֹתֵר
נִסְתָּרַת מִמֶּנּוּ הָאֱלֹקוֹת, וּמֵה הִיא
הַתְּשׁוּבָה? שְׂיֻזָּה אֶל הַקְּדוֹשׁ—
כְּרוּךְ-הוּא, וְיִרְגֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ—
כְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה.

(אמר מוהרא"ש. חלק א. סימן תקמ"ד)

קוֹנְטָרַס

דֶּרֶךְ אֱמוּנָה

.א.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע אֱהוּבִי, אַחִי, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה
הָעוֹלָם בְּטוֹב וּבִנְעִימִים, כִּי אִם עַל־יְדֵי מַדַּת הָאֱמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה — לְהֵאֲמִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת
גְּמוּר, שֶׁהֵכֵל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ מִחַיָּה
וּמְהִיָּה וּמְקִיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה, וּמִשְׁגִּיחַ עָלֶיהָ
בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, אֵין שׁוּם דְּבַר נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ
כְּלָל. וְאִז כְּשֶׁתִּכְנִים יְדִיעָה זֹו בְּלִבְךָ וְדַעְתְּךָ, דִּיקָא אִז
תִּזְכֶּה לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם, בְּטוֹב וּבִנְעִימִים; כִּי
הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הִיא יְסוּד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קי"ט): כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה, כָּל הַמִּצְוֹת
צָרִיכִים לְהִבְיֹא אֶת הָאָדָם לִידֵי אֱמוּנָה, לְהֵאֲמִין בּוֹ
יִתְבַּרֵךְ, כִּי הַמִּצְוֹת שְׂצוּנֵי הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא לְקִיָּם, הֵם
מִמְשִׁיכִים עָלֵינוּ אוֹרוֹת נְפִלְאוֹת, אוֹרוֹת רוֹתְנִיּוֹת, עַד

מֵאֵד. כְּדֵי לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ לְכַבְּנוּ יוֹתֵר לְהַדְבִּיק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ
 כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּכָלִית שְׂיַרְדְּנוּ אֶל זֶה הָעוֹלָם. כְּדֵי לְהַכִּירוֹ
 יִתְבַּרֵּךְ. בְּהַפְרָה בְּרוּרָה וּבִידִיעָה מְחֻלָּטָה; וְאֵל כָּל זֶה
 אָנוּ זֹכִים עַל-יְדֵי קִיּוֹם מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ; שֶׁהֵם
 מִמְּשִׁיכִים עָלֵינוּ אֹר הָאֲמוֹנָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ; וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ
 לְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה רַבָּה. כִּי עַל-יְדֵי קִיּוֹם
 הַמְצוּוֹת נִתְחַזַּק אֲמוּנָתְנוּ יוֹתֵר בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ. כִּי רַמ"ח
 [מֵאֵתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה] מְצוּוֹת עָשָׂה וְשֵׁס"ה [שֶׁלֹּשׁ
 מֵאוֹת שָׁשִׁים וְחָמֵשׁ] מְצוּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה הֵם אֵיבָרִים
 דְּמִלְכָּא. קָשׁוּר כָּל הָעוֹלָמוֹת. וּבִשְׂעָה שְׁמַקְיָמִים אֵיזָה
 מְצוּנָה מִמְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ. נִתְעוֹרֵר הָאֹר הָאֱלֹקִי שֶׁהוּא
 נֶגֶד אוֹתָהּ הַמְצוּוֹה. וְנִמְשָׁךְ עָלָיו אֹר נִפְלָא וְנוֹרָא מֵאֵד.
 וְנִתְחַזַּק עַל-יְדֵי-זֶה אֲמוּנָתוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּגִלּוֹי יוֹתֵר;
 וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַקִּים אֶת מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּתַמִּימוֹת
 וּבִפְשִׁיטוֹת גָּמוּר. וּמִתְחַזַּק עַל-יְדֵי-זֶה בְּאֲמוּנָה בְּרוּרָה
 וּמְזַכָּכָה. וַיִּזְכֶּה לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּטוֹב וּבִנְעִימִים;
 אֲשֶׁרִי לוֹ!

ב.

צְרִיךְ שְׂתַרַע אֶהוּבִי. אָחִי. כִּי כָּל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים
 שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ. הִכַּל בְּחֻשְׁבוֹן צָדֵק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ.

וּאִפְלוּ מִה שְׁעוֹכֵר עֲלֶיךָ מִבְּעַל בְּחִירָה, תִּדְעַע כִּי הַכֹּל
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּכֹנֶנֶה עֲמָקָה, וְעַל-כֵּן אֵין לָךְ לְהִתְרַעַם עַל
שׁוֹם בְּרִיָּה, וְק לְכַרֵּחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּכְמֵאֲמָרָם, זְכוּרָנָם
לְבָרְכָה (יְרוּשְׁלָמִי, בְּרִכּוֹת, פָּרָק ט', הַלְכָה א'): אִם בָּאָה
צָרָה עַל הָאָדָם, לֹא יִצְנַח, לֹא לְמִיכָאֵל וְלֹא לְגַבְרִיאֵל,
אֶלָּא לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֲצָמוֹ, וְעֲלֶיךָ לְדַעַת כִּי בְּתוֹךְ
הַצָּרָה וְהַיְסוּרִים שֶׁלָּךְ, שֵׁם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֲצָמוֹ
מִסְתַּתֵּר, כִּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תָּנָא דְבִי אֱלִיהוּ,
רִבָּה, פָּרָק י"ח): אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּכֹל צַעַר וְצַעַר
שֶׁיֵּשׁ לְיִשְׂרָאֵל, כְּכִיכּוֹל אֲנִי עִמָּהֶם, שְׂנֵאָמַר: כְּכֹל צָרְתָם
לוֹ צָר, וְעַל-כֵּן רֵאָה מִכֵּי צָרוֹת וַיְסוּרִים שְׁעוֹכְרִים
עֲלֶיךָ, לְחִזּוֹר רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּתְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְּךָ
עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפֵּר לוֹ הַכֹּל כַּאֲשֶׁר יִסְפֵּר הַבֶּן אֶל אָבִיו
וְאִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וּתְחִזּוֹר בְּתַשׁוּבָה אֲמִתִּית אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה — לְשׁוֹב אֶל הָאֲמוֹנָה הַקְדוּשָׁה,
לְהַכְנִיִס בְּדַעְתּוֹ הַיָּטִב הַיָּטִב אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְאִיךְ שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִי פְּרֻטִיּוֹת, שֶׁזֶּה
נִקְרָא שְׁלֵמוֹת הַתְּשׁוּבָה — שְׁחִזּוֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּדְעַ
כִּי אֵין שׁוֹם טֹבֵעַ וּמִקְרָה וּמִזָּל כָּלֵל, וְעַל-כֵּן אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא, פְּרָשַׁת בְּהֵר): בֶּן אָדָם,
כִּיֹּן שְׂמַגִּיעָה לוֹ צָרָה, וְעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ

הוא מצילו, ואם לאו, הקדוש ברוך הוא מביא עליו עוד צרה, עין שם. ולכן אין שום חכמה ואין שום עצה ואין שום תכונה נגד השם, רק לחזור אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמור, ולידע כי הוא יתברך מסתתר בכל מה שעובר עליך, ובזכות שתזכה למצא אותו יתברך בתקף הצרות והיסורים והמכאובים שלך וכל מה שעובר עליך, עד שנדמה לך כי אבד מנוס וכו', אז דיקא — על ידי אמונה ברורה ומחלטת תזכה לצאת מצרותיך; כי כן אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: אם ראיכם שהצרות מכסות אתכם, באותה שעה אתם נגאלים (מדרש שחר טוב, תהלים ב'), כי דוקא בשעה שמסובכים אותך הצרות והיסורים, ואתה בורח אליו יתברך, וממשיך על עצמך ערכות נעימות זיו שכנית עזו יתברך, דיקא אז תראה נסים וישועות גדולות, והעקר שיהיה בלב אמת, לב טהור.

ג.

צריך שתדע אהובי, אחי, כי החיים מלאים נסיונות, שמנסים את כל אחד בנסיון אחר לראות — היעמד חזק במדת האמונה הקדושה להאמין בו יתברך, ולא להרהר, חס ושלום, אחריו יתברך, ועל-כן

רֹאֵה לְבַטֵּל אֶת כָּל יְשׁוּתְךָ וּגְשָׁמֵי־יִתְדְךָ לְגַמְרֵי. וְתִמְסַר
 אֶת עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וְתִדַּע וְתִאֱמִין כִּי הוּא יִתְבַּרְךָ
 אִתְּךָ. עִמָּךְ וְאַצְלָךְ. וּבְתוֹךְ צְרוּתֶיךָ. וְדַחְקוֹתֶיךָ. וּמְרִירוֹתֶיךָ
 וְהִרְפָּתְקָאוֹתֶיךָ שְׁעוֹבָרִים עֲלֶיךָ עֲכָשׁוּ. גַּם שָׁם גָּנוּז
 וּמְסֻתָּר אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם. כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו
 יִתְבַּרְךָ כָּלֵל. כִּי הַכֹּל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא. וּמִפְּנֵי הַבְּחִירָה
 וְהַנְּסִיּוֹן נִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּלְבוּשׁ הַזֶּה שֶׁלֹּמְרָאָה עֵינֶיךָ:
 דוּמָם. צוּמָח. חֵי. מְדַבֵּר. וּבְאֵמַת הַכֹּל אֱלֻקוֹת. וְאֱלֻקוֹת
 הַכֹּל. וּבִידִיעָה זֹו תִּגָּאֵל מִכָּל צְרוּתֶיךָ לְגַמְרֵי. וְהַעֲקֹר
 שִׁיְהִיָּה בְּלִב אֵמַת. לֵב נְכוּן. לֵב תָּמִים. וְאִזּוֹ יִתְהַפְּכוּ כָּל
 הַרוֹדְפִים וְהַמְּבַקְשִׁים נִפְשֶׁךָ וְיִתְבַּטְּלוּ לְגַמְרֵי נִגְדְּךָ.
 וְאַתָּה תַּעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה. וְתִזְכֶּה לְהַכְּלִיל בּוֹ יִתְבַּרְךָ.
 וְלִהְיֶשׁוּךָ עַל עֲצָמְךָ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זִיו חַיּוֹת
 אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ. וְעֲלֶיךָ לְדַעַת. כִּי קִדְּם שְׁזוּכִים לְהַגִּיעַ
 אֶל מְדוּרָגָה זֹו — לְהַרְגִישׁ רַק אֶת אֵמַתֹּת מְצִיאוֹתוֹ
 יִתְבַּרְךָ. צְרִיף לַעֲבֹר עַל הָאָדָם כָּל מִינֵי נְסִיווֹת שְׁמַנְסִים
 אוֹתוֹ — הֵי־עֲמֵד חִזֵּק אִם לֹא. וְאִם זֹוֹכָה לְהִיּוֹת חִזֵּק
 בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ. וְאֵינּוּ אוֹכֵד אֶת עֲצָמוֹ. חֵס
 וְשִׁלוֹם. אִזּוֹ דִּיקָא יִזְכֶּה לְהֵאִיר נִפְשׁוֹ בְּאֹרֹת הָאוֹרוֹת.
 וְיִרְגִישׁ אֶת זִיו הַשְּׂכִינָה בְּקַבִּיעוֹת עֲצוּם; אֲשֶׁרֵי לוֹ!

ד.

צָרִיךְ שְׁתַּחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים, וְלֹא
 לִפְלֵ בְדַעְתְּךָ כָּלֵל מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, וְאַפְלוּ שְׁבִין כָּף
 אֶתָּה נוֹפֵל בְּפֶחַ נִשְׁבֵּר וְכוּ'. וְנִתְלַכְלַךְ בְּעִוְנוֹת קָשִׁים,
 אֶף-עַל-פִּי-כֵן רָאָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵל תִּתְפַּעַל מִשׁוּם
 בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִרְאֶה לְחֹזֵר תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ
 בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ יִקְבַּל אוֹתְךָ, כִּי רַחֲמָיו
 עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וּבִפְרָטִיּוֹת עַל אֵלֵי הַנְּשֻׁמוֹת שֶׁנִּלְכְּדוּ
 וְנִפְלוּ בְּעַמֵּק בּוֹר וְדוֹת, עֲלֵיהֶם רַחֲמָנוֹת שׁוֹבָה וְגֹבְהָה
 מְאֹד, וְזֶה עֵקֶר שֶׁעֲשׂוּעֵיו יִתְבַּרֵּךְ — כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁנִּפְשׁ בַּר
 יִשְׂרָאֵל, אֶף שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו הָרַע, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן,
 וּמִתְלַכְלַךְ בְּכָל מִינֵי לְכֻלֻּכִים וְעִוְנוֹת, חַס וְשְׁלוֹם, אֶף-
 עַל-פִּי-כֵן אֵינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, רַק חֹזֵר תְּמִיד אֵלָיו
 יִתְבַּרֵּךְ, וּמִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אֲמוֹנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ
 — אֵיךְ שֶׁמֵּלֵא כָּל הָעוֹלָם כְּבוֹדוֹ, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת
 גָּמוֹר הוּא. אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר מַה שֶׁנַּעֲשֶׂה בּוֹ בְּרַגַע בְּכָל
 הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים: כִּי צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, שֶׁהָאָדָם בְּזָה
 הָעוֹלָם בְּסִפְנֵי גְדוּלָה עַד מְאֹד, וּבְכָל רֵגַע יְכוּל לְאַבֵּד
 אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת עַל-יְדֵי גְדֹל הַהִסְתַּרָּה — שֶׁכִּבְיָכוֹל
 הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ נִסְתָּר וְנִגְלָם וְכוּ', וְהָאָדָם נִכְשָׁל בְּמָה

דִּרְךְ אַמוּנָה

קמט

שֶׁנִּכְשַׁל, רַחֲמָנָא לְצַלְן. כִּי נִתְּנוּ כַּחוֹת עֲצוּמִים
לְהַסְמֵ"ךְ-מ"ם וְהִטְמָאָה שִׁיתְפַּשְׁטוּ בְּעוֹלָם בְּשִׁבִיל
הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, וְתַכְףּ וּמִיד כְּשֶׁנִּכְנַס בְּאָדָם אִיזָה
קְשִׁיָּה וְסַפְּקוֹת בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כְּכָר פְּתוּחַ תַּחְתּוֹ
שְׁעָרֵי הַגֵּהֲנוּם, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר
וְכוֹ; אֲבָל כְּשֶׁאָדָם מִתְחַזֵּק עֲצָמוֹ אֶף בְּתַקְףָּ תַּבְעֵרַת
הַיֵּצֵר וְגִרְיָעוֹת מַעֲשֵׂיו הָרָעִים, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְהוּא
מוֹשֵׁף אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּמַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ
בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וּבְכָל הַהִסְתָּרוֹת
שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מְסַתֵּר וְכוֹ, אֲזוּ בּוֹ בְּרַגַע הַזֶּה
עוֹלָה עַד רוּם גְּבוּהֵי מְרוֹמִים, וְעוֹשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת; וְעַל-כֵּן אֱהוּבִי, אַחֵי הַיִּקָּר! אֶף שֶׁנִּפְלְתָ עַד
עֲקָשׁוֹ בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְלְתָ, וְגַם עֲדִין אַתָּה נוֹפֵל תָּמִיד יוֹתֵר
וְיוֹתֵר, רַחֲמָנָא לְצַלְן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן רְאֵה בְּכָל מִינֵי
אִפְנִים רַק לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמָךְ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְתִדְבֵּר
וְתַשִּׁיחַ עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְאָז
תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מֵה שִׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה עִמָּךְ; אֲשֶׁרִי
שִׂיֵּאֲחֻז בְּזֵה!

ה.

עליך לרצת. כי מן השמים מנסים אותך אם תהיה
 חזק באמונה פשוטה בו יתברך או, חס ושלום. לא.
 ועל-כן שולחים לך תמיד ירידות וקטנות. וכלבולים.
 וצרות והרפתקאות כאלו. לראות להיכן תרוץ: לכן
 בני. בני! אל תהיה בטלן. ומתקף דחקיתך ומרירות
 לבך אל תתיאש את עצמך בשום אפן שבְעוֹלָם. ותראה
 לרוץ רק אליו יתברך. ותכניס בדעתך אמתת מציאותו
 יתברך. ואיך שהכל ממנו משגח בהשגחה נוראה
 ונפלאה. ואין טבע כלל. רק הכל לבוש ודמיון כזה מה
 שאתה רואה בעיניך. והכל בשביל הבחירה והנסיון
 בשביל קיום העולם; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו.
 ויודע ועד שהכל אלקות גמור הוא. והוא בורח מכל
 מיני לצים וכופרים התולים הכל בכחי ועצם ידי עשה
 לי את החיל הזה. אשר הם הם הקלפות והסטרוא
 אחרא. שלוחי הסמ"ך מ"ס. לא עלינו; והשם יתברך
 יצילנו מהם ויאיר בנו את האמונה הפשוטה — שאין
 בלעדיו כלל.

ו.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע אֶהוּבִי, אָחִי, הַיָּקָר! כֹּל מֵה שְׂתַכְנִיס
 אֶת עֲצֻמָּךְ יוֹתֵר בְּאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה וְתַדַּע שֶׁכָּל עַנְיֵיךָ
 הֵם רַק מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ. כְּמוֹ-כֵן תִּזְכֶּה לְקַבֵּל כֹּל הַעוֹבֵר
 עָלֶיךָ יוֹתֵר בְּנִקְלָה. וְאִדְרָבָה תִּזְכֶּה לְבַטֵּל וּלְסַלֵּק מִמֶּךָ
 הַכֹּל, כִּי עַל-יְדֵי חֲקֵף הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה — לְהֵאֱמִין
 שָׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל
 עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. עַל-יְדֵי-זֶה אַתָּה
 נִדְבֵק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי עֵקֶר הַדְּבֻקוֹת הוּא הָאֱמוּנָה
 הַפְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְחֲתָךְ וּמֵיד כְּשֶׁתִּזְכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק
 בּוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל-יְדֵי-זֶה תֵּצֵא מִכָּל גְּדָרֵי הַטֵּבַע וְהַמְּזֹל,
 וְתִהְיֶה מִשְׁפָּע, רַק תַּחַת יְדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ לֹא יוֹכֵל לְשַׁלֵּט
 עָלֶיךָ שׁוֹם גִּזָּק וּמִשְׁחִית וְאֵף וְחִימָה כָּלֵל, וְלֹא תִצְטָרֵךְ
 לְהִתְפַחַד וְלִירֹא מֵאִיזָה מִיָּנִי כְּשׁוֹפִים וְדַמְיוֹנוֹת וְעֵין
 הַרַע וְכוּ', כִּי מִי שֶׁזֹּכֵה לְהַדְּבִיק עֲצֻמוֹ בְּאֱלֻקוֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וְיִוָּדַע בְּרוּר כִּי הַכֹּל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאֱלֻקוֹת
 הוּא הַכֹּל, עַל-יְדֵי-זֶה זֹכֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים,
 וְאִין לוֹ מִמֶּה לִירֹא כָּלֵל, כִּי הוּא מִסְתַּתֵּר בְּסִתֵּר צֶל
 כְּנָפָיו יִתְבָּרֵךְ וְהוֹלֵךְ לְבִטָּח דְּרָכּוֹ, וּכְשֶׁהֲנִיחֵה יִתְבָּרֵךְ
 עִמוֹ, אִזּוֹ הוּא תָּמִיד מְצָלִיחַ.

ראה אהובי, אחי, לא להתיאש אפלו כשתיגיע אל
 המצב הכי גרוע, ותפל בירידה הכי מגנה, גם משם
 תמשיך עצמך אליו יתברך, ותדע כי בתקף הצער
 וההסתר גם שם גנוז ונסתר אלופו של עולם, ותפץ
 ביקרך, ורוצה לראות להיכן תפנה בצרה המרה הזו
 שאתה נמצא שם; ועל-כן אהובי, אחי היקר! אל
 תהיה בטלן, חס ושלום, רק פתח פיה וראה לדבר עמו
 יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותמסר עצמך לגמרי
 אליו יתברך, ותדע כי בודאי יש פונה עליונה, פונה
 עמקה — למה הצרכת לפל בפח יקוּש הזה שאתה
 נמצא שם, ובודאי אם לא תתיאש, ולא תפל ברוחך,
 ולא יחלש דעתך, תזכה לראות נסים נגלים, ותסודים
 ורחמים גמורים; ועל-כן העקר ראה לא להתיאש
 בשום אפן שבְעוֹלָם, ותמשיך על עצמך ערכות נעימות
 ויו חיות אלקותו יתברך, ותדע שאלופו של עולם גנוז
 ומסתתר גם במצבך וקטנותך, וכידיעות אלו תזכה
 להגאל; ובלבד אהובי, אחי! לא להפסיק את הדבור
 — לדבר אליו יתברך תמיד, כי הדבור הולך עם
 האדם אפלו בהמקומות הירודים והנפולים (עין לקוטי-
 מוהר"ן, חלק א', סימן ע"ח): ותבך ומיד כשזוכים לדבר

עמו יתברך בלשון שרגיל ביה, הרי זה ממשיך על
עצמו אור זיו וחיות אלקותו יתברך.

ח.

אחי, אחי היקר! ראוי לך לדעת, כי הכל לכל
אלקות גמור הוא, ואין שום מציאות של טבע כלל,
וכשיחאמת בלבך ודעתך ידיעה זו, אז תראה ותשפיל
ותדע, כי אין מי שיגע בך לרעה מבלעדי רשותו
יתברך, ולא יוכל אדם לקחת דבר השיך לך, ואפלו
שבמציאות אתה רואה שלוקחים ממך מעותיך וכו',
או הקונים שלך וכו', וחפציה וכו', עליך לדעת היטב
ולהאמין בו יתברך, כי מה ששיך לך לא יכולים לקחת
ממך, וסוף כל סוף יחזר אליך כפל כפלים, ומה שאין
שיך לך ממילא יתאבד מידך באיזה אופן שרק יהיה;
ועל-כן אין לך על מה להצטער, כי בודאי לא יעזב
אותך השם יתברך, רק חזק ואמץ באמונה פשוטה בו
יתברך, אשר הוא מנהיג את עולמו בחשבון צדק,
שמוריש לזה ומעשיר לזה, לוקח מזה ונותן לזה, והכל
בהשגחה נוראה ונפלאה; אשרי מי שיכניס את ידיעה
זו בלבו ודעתו, ואז דיקא יחיה חיים טובים.

ט.

צריך שתדע אהובי, אחי! אם אתה רוצה לזכות
 לאמונה ברורה ומזככת, עד שתרגיש את אמתת
 מציאותו יתברך בידיעה גלויה ומבארת בבאור וידיעה
 נכונה, אז יראה לקום קדם אור היום, ותרבה אז
 בשירות ותשבחות, ותדבר עמו יתברך בלשון שאתה
 רגיל בה, ותתמיד בזה מאד, כי אז הוא הזמן של בנין
 וגדול האמונה הקדושה, וכל מה שמרבים אז בתפלה
 ושיחה בינו לבין קונו, כמו־כן נמשך עליו אור
 האמונה הקדושה על כל היום, עד אשר על־ידי רבוי
 שיחה ותפלה שמשיחים ומתפללים אז, ומתמידים
 בדבר זה מדי יום ביומו, אז זוכים להארה נוראה
 ונפלאה כזו, עד שנתקים אצלו: שויתי השם לנגדי
 תמיד — שתמיד מרגיש את אמתת מציאותו יתברך
 לנגדו, ותמיד הולך עם השכינה שהיא הארת אמתת
 מציאותו יתברך; אשרי הזוכה לזה!

י.

אהובי, אחי היקר! באם שתכניס את עצמך

בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְתֵאֱמִין בְּלִי שׁוּם סִפְקוֹת
וְהִרְהוּרִים וְעַקְמָמִיּוֹת — שֶׁכֵּל מֵה שְׁעָבֵר וְעוֹבֵר וַיַּעֲבֵר
עָלֶיךָ, הַכֹּל בְּהִשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן וְאִין בְּלַעֲדֵיו
יִתְבַרֵךְ כָּלֵל, וּבְכֹל חֲנוּעָה וְחֲנוּעָה שָׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם
מִפָּשׁ, לִית אַתָּר וַיִּפְנוּי מְגִיָּה, וְאַפְלוֹ אֵלוֹ הַמְצַעְרִים
וְהַמְעִיָּקִים אוֹתָךְ, גַּם־כֵּן שְׁלוּחֵי הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, עַל־
יְדֵי יָדִיעָה זֹה תִזְכֶּה לְהַפְךָ הַכֹּל לְטוֹבָה, וְתִרְאֶה נְסִים
גְּלוּיִים לְמַעַלָּה מִדֶּרֶךְ הַטָּבַע, וְעַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה
תִּבִּין וְתִשְׁכַּח אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, וְתִרְאֶה תָּמִיד רַק
נִפְלְאוֹת, וְתִהְיֶה מְלַמֵּד בְּנִסִּים.

י א.

אֲחֵי הַיָּקָר! בְּתַקְףָּ וְחַקוּתָּךְ וִירִידָתָּךְ וְקִטְנוּתָּךְ,
אֲסוּר לָךְ לְהִתְיַאֵשׁ, כִּי בּוֹדֵאי גַם בְּמִקּוֹמָךְ יֵשׁ הַשֵּׁם
יִתְבַרֵךְ, וְהוּא מְשַׁגִּיחַ עָלֶיךָ בְּהִשְׁגָּחַת נוֹרָאָה וְנִפְלְאוֹה,
וְעַל־כֵּן מֵה לָךְ לִפְלֵ בְדַעְתָּךְ וְלֵהֲשִׁבֵר וְלֵהֲתִיַּאֵשׁ, חֵס
וְשְׁלוֹם? ! רֵאָה לְחֹזֶק אֶת עֲצָמָךְ, וְלִידַע כִּי בְּכֹל צְרָחָךְ
לוֹ צַר, וְהוּא מִסְתַּחֵר בְּצַעֲרָךְ, וְעַל־כֵּן פְּנֵה אֵלָיו יִתְבַרֵךְ,
וְתַפְתַּח פִּיךָ וְתִדְבֵר עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְתִסְפֵר לְפָנָיו אֶת כָּל
לְבָבְךָ וְכֹל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת, וְאִז יִרוּחַ

לך; כי בזה שאתה יודע שהוא יתברך נמצא אתך עמך
 ואצלך, ובתקף צרותיך וקטנותך ודחקותך הוא שומע
 אותך, בזה בעצמו תושע, כי אין עצה אחרת להנצל
 מפגעי וממקרי הזמן, רק לברח אליו יתברך ולדבר
 עמו ולספר לו הכל, ועל-ידי-זה ימשך עליך הארת
 האין סוף ברוך הוא, עד שאם לא תהיה בטלן, ולא
 תפל בדעתך ורוחך כלל, ותחזק את עצמך בהמצבים
 הכי קשים שלך, אז ייקא תזכה לגלוי אורו יתברך
 בהתגלות כזו, עד שלא יהיה לפני מראה עיניך רק
 אמתת מציאותו יתברך, ותמיד תרגיש איה שאתה
 מסבב עם אלקות, ואתה עומד באמצע; אשרי המחזק
 את עצמו בתקף דחקותו וירידתו וצרתו, ואינו מתאש
 את עצמו כלל; אשרי לו!

יב.

אחי, אחי! בכל מיני מצבים, קטנות, ירידות
 ונפילות, צרות ויסורים העוברים עליך, ראה למצא גם
 שם את אמתת מציאותו יתברך, ותדבק עצמך גם משם
 אליו יתברך, כי באמת המאמין האמתי, שיודע ומאמין
 באמונה פשוטה שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל

דְּרֵךְ אֱמוּנָה

קנו

עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא יִחַזֵּק עֲצָמוֹ
בְּכָל הַמְּצָבִים שְׂבָעוּלָם, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִי; וְעַל־כֵּן רָאָה
אֱהוֹבִי, אָחִי, לְעֵבֶר רַק עַל נִקְדַּת הָאֱמוּנָה, שֶׁתּוֹזֵפָה
שִׁיאִיר בָּךְ אֹר אֱמוּנָתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוּי נִפְלָא, וְעַל־יְדֵי־זֶה
תּוֹזֵפָה לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, וַיִּקְיָם בָּךְ (תְּהִלִּים קי"ט): דְּרֵךְ
אֱמוּנָה בְּחַרְתִּי, מִשְׁפָּטֶיךָ שׁוֹיִתִּי, הִינּוּ — עַל־יְדֵי
שֶׁתִּבְחָר תְּמִיד בְּדֶרֶךְ אֱמוּנָה, אֲז תּוֹזֵפָה לְרֵאוֹת תְּמִיד
לִפְנֵי עֵינֶיךָ אֱמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ — שׁוֹיִתִּי הוֹיָה
לְנִגְדֵי תְּמִיד, וְאֲז תִּשְׁפֹּט אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מְצָבֶיךָ, וְתִדְבֵר
וְתִשָּׁח אֶת כָּל עֲנִינֶיךָ עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם
רֵעֵהוּ.

יג.

צְרִיךְ שֶׁתּוֹדַע, שֶׁכָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ הוּא מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרֵךְ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִי פְּרֻטִיּוֹת, וְאִין שׁוּם מִקְרָה וְטָבַע
כָּלֵל, וּמֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ כָּל־כֶּךָ הִרְבָּה צְרוּת וְיִסּוּרִים,
הוּא רַק לְעוֹרֵר אוֹתְךָ וּלְהוֹצִיָּךְ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר רַק
הוּא הַמְּשַׁגִּיחַ עַל עוֹלָמוֹ, וְהַכֵּל בְּרִשׁוֹתוֹ, וְתִכְךָ וּמִיד
כְּשֶׁתּוֹזֵפָה לְהַגִּיעַ אֶל הַדַּעַת הַזֶּה — שֶׁהַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
וְתִתְחִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שֶׁאֵתָהּ רָגִיל בָּהּ (הִינּוּ

בשפת האם שלך). אז יתבטלו ממך כל היסורים
 והדינים. הקטנות והמרירות; ולהפוך. אם לא תזכה
 להבין עדין שהכל ממנו יתברך והוא המשגיח. אז, חס
 ושלוש. יעבר עליך עוד יותר מרירות ודינים. קטנות
 והשלכות וכו'; על-כן אהובי. אחי! אל תהיה בטלן.
 ראה לברח רק אליו יתברך מכל מה שעובר עליך.
 ותמשיך על עצמך אמתת מציאותו יתברך, ואז יתפרדו
 כל פועלי און ממך. ותזכה להכלל לגמרי בו יתברך.
 וימשך עליך שפע ודעת. חסדים ורחמים גמורים.

יד.

אחי. אחי! תכניס בעצמך אמתת מציאותו יתברך.
 והיני — שתדע שאין בלעדיו יתברך כלל. ואז דיקא
 תעבר את העולם בשלוש. כי על-ידי ידיעה זו לא
 תרצה שום רצון מבלעדי רצונו יתברך. הן שיהיה לך
 מעות או לא. הן שיהיה לך כבוד ואנשים או לא, וכו'.
 וכו'. כי על-ידי ברור וזכוף האמונה הקדושה כבר לא
 תצטרך שום דבר. רק הכל יהיה שוה אצלך. מאחר
 שאמת נכלל בחי החיים. ואמת יודע שהוא יתברך
 מנהיג את עולמו במדת הרחמים ובחשבון צדק; אחי.

אחי, למה לך לפל בדעתך? ! זכר וחזק ידיעה זו היטב בדעתך, ואז דיקא תזכה לעבר את העולם בשלום ובשלחה, ותזכה למנוחה נכונה, ותהיה סבלן גדול לסבל כל העובר עליך; ואל כל זה תזכה על ידי רבוי תפלה, רבוי דבורים — שתתפלל ותדבר עמו ותברך בתמימות ובפשיטות גמור, ותשיח ותספר עמו ותברך כאשר תדבר עם חברך ועם אביך; אחי, אחי! אל יהיה דבר זה נקל בעיניך כלל, רק התמד בדבר זה לדבר, ולשיח עמו ותברך, ותספר לפני את כל לכה, וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ואז תזכה להכנס לפני ולפנים בתוך הקדשה, וכלם ותפחדו ממך, מאחר שתהיה דבוק בחי החיים.

טו.

אחי היקר! ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תניח את עצמך לפל בשום אפן שבעולם, כי הנפילה היא רק מחמת חסרון אמונה; כי באמת כשאדם מאמין באמונה פשוטה בו ותברך — אשר מלא כל הארץ כבודו, והפל לפל אלקוח גמור

הוא, אִז לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, כִּי הֲלֹא הוּא יִתְבָּרֵךְ
 אֲחִי, עִמִּי וְאַצְלִי, וְעַקֵּר הַנְּפִילָה הוּא רַק כְּשִׁשׁוּכְח מִמֶּנּוּ
 יִתְבָּרֵךְ, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ כְּמִקּוּמוֹ אֵין אֱלֻקוֹת, אִז הוּא
 נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אֲבָל כְּשִׁמְכְנִיס בְּדַעְתּוֹ
 אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִז לֹא שִׁיךְ אֲצִלוֹ שׁוֹם יְרִידָה
 וְנְפִילָה כְּלָל, כִּי הֲלֹא הוּא מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִם־
 כֵּן מֵהֵיכָן יִפֹּל וּמֵהֵיכָן יִתְרַחֵק? ! עַל־כֵּן רֵאֵה אֱהוּבִי,
 אֲחִי, תְּמִיד לְהִמְשִׁיךְ בְּדַעְתְּךָ וּבְמַחְשַׁבְתְּךָ אֶת אֲמַתַּת
 מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתְּמִיד תַּחֲשֹׁב וּתְצַיֵּר בְּדַעְתְּךָ כִּי הוּא
 יִתְבָּרֵךְ אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלֶךָ וְהוּא אֵב הַרְחָמָן, וּבְכוּדָאֵי
 יוֹשִׁיעַ לְךָ וְיוֹצִיא אוֹתְךָ מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית שְׁנַפְלֹת לְשֵׁם,
 וְכָל מָה שִׁתְּכְנִיס מַחְשַׁבְתְּךָ בְּדַבָּר זֶה, כְּמוֹ־כֵן יֵאִיר
 עֲלֶיךָ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְתוֹזֵבָה לְצֵאת מֵהַבּוֹץ
 וְהַחֲשֵׁךְ שְׁנֹלְכֶדֶת בּוֹ, רֵאֵה אֱהוּבִי, אֲחִי, לֹא לִפְלֵ
 בְּדַעְתְּךָ, וְאֵל יַחֲלֵשׁ רְצוֹנְךָ וּכְסוּפֶיךָ מִלְּחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ
 יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, וְאִז אִם תִּהְיֶה עֹקֵשׁ בְּדַבָּר זֶה —
 לְהִמְשִׁיךְ בְּךָ אֲמַתַּת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שׁוֹם דָּבָר לֹא יוּכַל
 לְהַפִּילְךָ בְּשׁוֹם אִפְּן שְׁבַעֲוֹלָם, וְתוֹרָה נְסִים נְגִלִים
 שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

טז.

אחי היקר! צריך שתדע שהעקר הוא אמונה פשוטה — להאמין בפשיטות בו יתברך — שהוא מחיה ומקים ומהנה אותך, ואת כל הפריאה כלה דומם, צומח, חי, מדבר, וכל מה שתכניס בך ידיעה זו, על-ידי-זה תרגיש את אלקותו יתברך עליך כיותר, ותתחיל לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותספר לפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך בתמימות ובפשיטות גמור; מה אמר לך אחי היקר? באם היית יודע ומרגיש מה שנעשה מכל דבור ודבור שאתה מדבר עמו יתברך בכל העולמות כלם, אז היית מתמיד בזה, והיית מדבר תמיד עמו יתברך, וכל מה שרק עובר עליך בגשמיות וברוחניות — ממך בעצמך, או מאיזה בעל בחירה, היית בורח רק אליו יתברך, ומספר לו הכל כאשר יספר איש עם רעהו ממש, ואז היית זוכה לראות ולהרגיש נוראות נפלאות שדוד הטבע ממש, והיה נעשה עמך נסים נגלים, אותות ומופתים, ועל-כן אל תהיה בטלן, ואל תפל כל-כך בדעתך מכל מה שעובר עליך, יותר טוב שתברח לך עכשו במקום מיחד שאין שם בני-אדם.

וּתְדַבֵּר וְתַשִּׁיחַ עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתַחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה
פְּשׁוּטָה, שְׁבוּדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ. וְאִז
יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

יז.

אָחִי הַיְקָר! רֵאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.
וְאַל תִּבְעֵט בִּיסוּרִים וּמְרִירוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת שְׁבָאִים
עָלֶיךָ. כִּי הַכֹּל כְּדֵי לְנַסּוֹת אוֹתְךָ אֶל מִי תִפְנֶה בַּעַת צָרָה,
וּבִפְרִטִיּוֹת כִּי כֹל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ,
שְׂרוּצָה לְעוֹרְרֶךָ וְלִהְחַזִּירֶךָ אֵלָיו: וְעַל־כֵּן רֵאָה אֶהוֹבִי,
אָחִי, לִמְצֹא אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכֹל צְרוּתֶיךָ וְדַחְקוֹתֶיךָ,
וּתְאָמִין שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ נִמְצָא אִתְּךָ. עִמָּךְ וְאַצְלֶךָ,
וּבִידְעָה זֶה יִתְפָּרְדּוּ כֹל פּוֹעֲלֵי אֵוֶן מִמֶּךָ, וְתִזְכֶּה
לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו חַיִּוֹת אֱלֹהוֹתוֹ
יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעַדָּיו כֹּלֵל.

יח.

אָחִי הַיְקָר! מִדּוּעַ לֹא תִמָּסֵר אֶת עֲצָמְךָ אֵלָיו
יִתְבַּרְךָ? וְכֹל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ רֵאָה לְקַשֵּׁר וּלְאַחֵד בְּךָ

אליו יתברך, ואז תתורע כי אין שום טבע כלל, ואתה תלוי בידו יתברך, ומה שהוא רוצה פן יהיה; וכל זמן שלא תכניס יריעה זו היטב היטב בלבך ובדעתך, יהיה לך, רק חלישות הדעת ועגמת נפש, ותאכל את עצמך. האם כבר לא הגיע הזמן שתזכה שתהיה האמונה הקדושה חקוקה היטב היטב בלבך ודעתך? ! ותדע כי אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא (יומא לח.), והכל לכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם מכריזין מלמעלה (חלין ז): ועל-כן מה ולמה לך להצטער על עולם שאינו שלך? ! הלא כל מיני התמנות בעולם הוא ממנו יתברך, כי אפלו ריש גרוותא משמיא מוקמינן ליה (ברכות נח.), הינו שהוא דבר קטן מאד — איש הממנה על הבורות או על הזבלים גם הוא נתמנה רק ברצון המאציל העליון: ועל-כן למה לך ללכת כל-כף בקטנות המחין ובחלישות הדעת? יותר טוב לך לברח רק אליו יתברך, ולהתבטל לפניו לגמרי לגמרי, עד שלא אכפת לך שום דבר, כי אור האמונה צריך שיאיר בך בהארה ובזיו כזה, ששום דבר לא יוכל לשבר אותך, ושום בלבול וירידה לא תוכל לבלבל אותך, ולהשליך אותך חס

ושלום, רק תעמד חזק עד מאד, ותהיה דבוק תמיד
בחי החיים הארת האין סוף ברוך הוא, ואז טוב לך
לנצח.

יט.

אחי היקר! עליך לדעת כי אין לאדם שום בריה
שיעזר לו רק השם יתברך בעצמו, ואל תדמה בדעתך
כאלו יש לך איזה מציאות של חבר טוב או רע, או בן,
או בת, או קרוב משפחה, שיכול לעזורך; למה אהובי,
אחי, שיהיה לך אחר-כך אכזבות גדולות, ותשכר
לגמרי, ויחלש דעתך? יותר טוב שתדע דבר זה מראש,
ותחקק זאת בדעתך — כי אין שום מציאות בלעדיו
יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ומה שעובר
עליך יסורים ודינים קשים, צרות ומרירות, הכל נמשך
מרצון העליון; ועל-כן מה ולמה לך לתלות הסבה
באיזה פשר ודם, באיזה בעל בחירה? יותר טוב
להתלות באל עליון על-ידי בטול והכנעה — ונפשי
כעפר לכל תהיה, ממש בטל ומבטל באין סוף ברוך
הוא, בורח רק אליו יתברך, ואינו כועס, ומקבל הכל
באהבה ובשמחה — כל הירידות והקטנות והצרות

דִּרְךְ אַמוּנָה

קסה

והחלישות הדעת והדחקות והעניות וכו', וכזה
שתברח רק אליו יתברך. ותספר לפניו יתברך את כל
לבך וכל מה שעובר עליך. בזה תהיה מקשר "אני" עם
"אין" ויתבטלו ממך כל הגזרות רעות וקשות. וימשך
עליך רק חסד אל כל היום; ובלבד אהובי. אחי. שתדם
ותשתק על הכל. ותדבר רק עמו יתברך. ותספר לפניו
את כל לבך בלשון שאמה רגיל בה.

כ.

אחי. אחי! אל תהיה כל-כך בצער. ואל יחלש
דעתך מפל דבר. למה לא תפנה עם כל הצרות
והיסורים שלך אליו יתברך?! אשר הוא אב הרחמן.
ומצפה ומקווה שתבוא אליו ותספר לו את כל לבך.
מדוע אתה מאמין יותר טוב אל היצר הרע המרקם
ואורג אצלך דמיונות פאלו הקדוש ברוך הוא בכעס
עליך. וכאלו אינו חפץ בך. וכאלו רוצה לנקם בך. הוי.
הוי. ראה איזה טפשות. איזה רשעות לחשב מחשבות
פאלו. סוף כל סוף הוא יתברך מטיה אותך. הוא
יתברך מקים אותך. הוא יתברך מהיה אותך. ראיך
יעלו על דעתך מחשבות פאלו אם לא זה בעצמו עצת

הֵיכָר הָרַע? אֲשֶׁר לֹא דֵי שֶׁהִכְשִׁיל אוֹתָךְ וְעִדִּין מִכְשָׁל
 אוֹתָךְ בְּכֹל מִינֵי חַטָּאִים וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, וְאִינוּ מְקַרֵּר
 אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, אֲלֵא עוֹד מִכְנִיס בְּךָ מַחְשְׁבוֹת שֶׁל
 כְּפִירוֹת וּסְפָקוֹת וְעַקְמָמִיּוֹת שֶׁבְּלֵב, כְּאֵלוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּכַעַס וּבְקִפּוּדוֹת עֲלֶיךָ; וּבְאֵמַת הַכֹּל שֶׁקָּר וְכִזָּב, כִּי
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רַחֲמָן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה):
 וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת
 ז): וְרַחֲמָתִי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם, אֶף-עַל-פִּי שְׂאִינוּ הַגּוֹן,
 וְאָמְרוּ (פְּסָחִים פ"ז): אִפְלוּ בְּשַׁעַת כַּעֲסוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא זוֹכֵר אֶת הַרְחָמִים, וְאָמְרוּ (מִדְרַשׁ רַבָּה, פָּרָשַׁת
 שְׁמוֹת): מִדּוּתָיו שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רַחֲמָנִיּוֹת הֵן,
 וְאָמְרוּ (סִפְרִי, פָּרָשַׁת עֵקֶב): לִלְכֹת בְּכֹל דְּרָכָיו, אֵלֶּיךָ דְּרָכָיו
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, מֵהַמְּקוֹם נִקְרָא
 רַחוּם וְחַנּוּן, אֶף אִתָּה הוּי רַחוּם וְחַנּוּן, עֵינֶיךָ שָׁם: הֲרִי
 שְׁלֵךְ לְפָנֶיךָ אֶת גְּדֹל הַרְחָמְנוֹת שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו, וְאִיךָ תוּכַל לַחֲשׁוֹב אַחֲרָת? עַל-כֵּן רָאָה
 לְהַכְנִיס עֲצָמָךְ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וּתְבַטֵּל אֶת
 עֲצָמָךְ לְגַמְרֵי בּוֹ יְחַבְּרָה, וְאֵז תִּשְׁעַ בְּיָדָי.

כא.

אחי, אחי! אל תצטער על עולם שאינו שלך, ראה להכניס את עצמך בתוך האמונה הקדושה, ואז תתחיל לחיות חיים חדשים בכל פעם, והעקר — כי על ידי האמונה הקדושה תזכה להגיע אל סבלנות נפלאה — לסבל על כל מה שעובר עליך, כי המאמין האמתי בו יתברך יודע שאין שום תנועה קטנה או גדולה שלא יהיה בה השגחתו הפרטית, ועל כן סובל על כל אשר בא עליו, כי באמת מה שעובר על האדם הוא רק מכח המדמה שמתגבר עליו, כי אצל כל אחד נכנס איזה דמיון אחר — או שדבר זה חסר לו, או שאדם זה מצער, או שפךר לא יוכל לקום מפילתו, וכו', כל אחד כפי הכח המדמה שלו כמו-כן סובל, רחמנא לצלן, עד שיש בני אדם שמרב הדמיון שנכנס בהם הם סובלים הרבה מאד מאד, והם תמיד עצבנים ועצובים, וכל זה בא מחסרון האמונה הקדושה; כי עקר האמונה הקדושה הוא דיקא מברור המדמה — שמכרר היטב את מחו, ויודע ועד, שאין שום טבע וגשמי, כי הכל אלקות, ומה שנדמה להאדם שיש איזה מציאות של טבע או גשמי זה נמשך מכח המדמה שבא מקלוקל

האמונה הקדושה, ועל-פני צריכים להתקרב אל הצדיקים האמתיים, אשר יש להם בחינת רוח הקדוש שעל ידם מתבררת המדמה, וכשאדם זוכה לברור וזכוף המדמה, אז זוכה לאמונה ברורה ומזככת, ויודע שהכל ממנו יתברך, ואז סובל כל מה שעובר עליו, ואינו מצטער כלל על עולם שאינו שלו, כי הוא יודע כי אלקות גמור הוא, שכל זה הוא בחינת חדוש העולם — שמאמין שיש מחדש, והוא יתברך מחדש בטובו בכל יום ובכל שעה ובכל רגע מעשה בראשית, ובכח האמונה הקדושה הזו בהתחדשות הבריאה בכל פעם, הוא סובל ועובר על הכל, ומאריך אפו; אשרי מי שיזכה לברור וזכוף המדמה, ויסתכל על העולם בעין האמת — שהכל אלקות גמור הוא.

כב.

צריך שתדע אהובי, אחי היקר, כי אמונה היא אחדות הפשוט, כי באמונה אין דבר של רבים, כי עקר האמונה רק להתקשר באחדות אחד, באמונת אל אחד — אחד יחיד ומיוחד, ולא שיך באמונה לשון רבים כלל, כי על-ידי אמונה באמת נעשה הכל אחדות אחד;

ועל-כן ראה להתאחד באחדותו יתברך. ותמיד יהיה לפני מראה עיניך. אמתת מציאותו יתברך. ואיך שהוא מחיה ומטה את כל הבריאה כלה ובידיעה זו תכלל באחדות הפשוט. ותוכל לסבל את כל הבא ועובר עליך מבעל בחירה. כי תכף תקשרו אל אחדותו יתברך. וכן תזכה לדבר עם כל אחד באמונה הקדושה ולגלות את אחדותו יתברך לכל בר ישראל. שבוה תלויה כל הגאולה הנצחית לנצח.

כג.

אחי. אחי! למה תפל כל-כף בדעתך מרב יסוריך וצרותיך. ומכל ההרפתקאות שעוברים עליך? מדוע לא תקשר עצמך עכשו בחי החיים בו יתברך? ואז יתחיל להאיר לך אורו בהארה נוראה ונפלאה עד מאד. כי כל אחד כפי דבקותו והתקשרותו בו יתברך. כמו-כן זוכה שנמשך עליו אחר-כך הארה מלעילא. כי באתעוררותא דלתתא איתער דלעילא — כפי שהאדם מושך עצמו אליו יתברך. כמו-כן כביכול הוא יתברך נמשך עליו. ותכף ומיד כשימשך עליך הארת האין סוף ברוך הוא יתברך. אז תראה שהכל לטובתך הנצחית.

כד.

אחי, אחי! מדוע לא תתישב בדעתך — כי כל המושך עצמו אל צערו אני הצער נמשך אחריו ועל-כן מה לך להתבלבל מכל צער. גדול וקטן שרק עובר עליך? ! מדוע לא תברח אליו ותברך. ותהיה רגיל לדבר עמו ותברך ולספר לפניו את כל נגעי לבבך ומכאובי נפשך כאשר יספר איש לרעהו? ! ואשר על-דייזה ימשך עליך אורו ותברך בגלוי נורא ונפלא מאד. עד שתוכל לסבל כל העובר עליך. כי כל המצטער בתחלתו נח לו בסופו, ואין לך מצטער בתחלתו יותר מאברהם, וכן יצחק, וכן יעקב, כלם הצטערו בתחלתם מאד מאד, והקדוש ברוך הוא עזרם אחר-כך בישועה נוראה ונפלאה (מדרש תנחומא, פרשת עקב), ומעשה אבות סימן לבנים, והם פתחו לנו את פתח האמונה הקדושה והסכלנות — להאמין בו ותברך בתמימות ובפשטות, ולסבל כל מה שרק יעבר עלינו; ועל-כן חוס ורחם על כחך ומחך, ותסבל כל העובר עליך, ותבקש רק רחמים ותחנונים ממנו ותברך, כמאמרם, זכרונם לברכה (ירושלמי, ברכות, פרק ט, הלכה א'): אם באה על אדם צרה, לא יצוה לא

למכאל ולא לגבריאל. אלא להקדוש ברוך הוא
 בעצמו. כי רק הוא יכול לעזור לך לצאת מצרותיך
 ומרירותיך שנכנסת אליה.

כה.

אחי היקר! עליך לדעת כי בלי אמונה החיים
 אינם שווים כלל, ומר לו מאד מאד, והולך מכהל
 ומבלבל. ואין לו שום עצה לשית לנפשו; מה שאין
 כן. מי שיש לו אמונה חייו חיים, והוא תמיד מישב
 בדעתו, ויודע לתת לעצמו על כל דבר ודבר,
 ובפרטיות כשהוא גם מרגיל את עצמו לדבר עמו
 יתברך, ומספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה
 שעובר עליו, אז חי חיים מתקים, ומתענג בערכות נעם
 ויו שכינת עזו יתברך: אשרי לו!

כו.

אחי היקר! ראה להאמין. שכל מה שעובר עליך
 בין ברוחני ובין בגשמי אינו במקרה כלל, רק הכל
 בהשגחתו יתברך הפרטי פרטיות, ואין שום טבע כלל.

והוא יתברך משגיח עליך בהשגחה נפלאה, כל מה
 שרק עזבר עליך, הכל ממנו יתברך; ועל-כן עצתך רק
 לחזר אליו יתברך, ובאמונה וידיעה זו תפטר מכל מיני
 צרות ובעיות ומרידות בחיך, וימשך לך חסד ורחמים
 ושפע גדול, כי איש אמונות רב ברכות, ועל ידי אמונה
 תמשיך לך רק חיים ואריכות ימים ושנים מתקים:
 אשרי מי שמכניס את עצמו אל תוך האמונה הקדושה
 תמיד!

תם ונשלם, שבה לאל בורא עולם!

מוֹהֲרָא"שׁ נ"י אָמַר: אָדָם
שֶׁחֹזֵק בְּאִמּוֹנָה פְּשׁוּטָה
בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא תָּמִיד
מְצַלִּיחַ, וְאֵינוֹ צָרִיךְ אֶת אֶף
אֶחָד, וְאֵינוֹ מִתְבַּלְבֵּל מֵאֶף אֶחָד,
וְאֵינוֹ מִתְפַּעֵל מֵאֶף אֶחָד.

(אמרי מוהרא"ש. חלק א'. סימן תקפא)